

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2026/170/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2026 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453317, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ч.Дуламсүрэн Утас: 99459446, Цахим хаяг: ch.dulamsuren@gmail.com
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

- 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан
- 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан
- 2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
- 2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
- 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
- 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

- 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
- 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
- 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
- 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд
- 3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв
  - 3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт
  - 3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл
  - 3.5.3 Нэмэлт төсөв

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

- 4.1 Ерөнхий зүйл
- 4.2 Материаллаг байдал
- 4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт
- 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
  - 4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт
  - 4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
  - 4.5.1 Завсрын аудитын талаар
  - 4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>353,107,045.14</u>	<u>161,246,816.49</u>
31211	Төрийн сангийн харилцах	<u>249,324,885.13</u>	<u>20,333,670.13</u>
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага		<u>130,844.88</u>
	Байгууллагаас авах авлага	<u>3,644,367.01</u>	<u>9,022,518.48</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	100,137,793.00	131759783
351	Түүхий эд материал	532,699.00	532,699.00
35110	Тусгай зориулалттай материал		
35130	Эм боох материал	532,699.00	532,699.00
354	Хангамжийн материал	99,605,094.00	131,227,084.00
35410	Бичиг хэргийн материал	5,692,600.00	6,182,100.00
35420	Аж ахуйн материал	79,293,300.00	96,496,075.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		
35440	Түлш шатах тослох материал	500,000.00	250,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал		
35460	Хүнсний материал	14,119,194.00	28,298,909.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	678,113,367.48	<u>662,052,400.96</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	678,113,367.48	<u>662,052,400.96</u>
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	665,833,767.48	645,772,800.96
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	688,137,819.00	688,137,819.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-106,144,438.52	-124,507,874.24
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл		
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	80,169,993.00	89,332,503.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,806,621.08	-55,634,043.76
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	66,791,350.00	72,319,350.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,576,766.96	-35,016,367.08
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	23,843,845.00	23,843,845.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,768,082.96	-14,889,100.96
39217	Номын Фонд	2,186,670.00	2,186,670.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,768,082.96	-14,889,100.96
393	Биет бус хөрөнгө	12,279,600.00	16,279,600.00
39301	Програм хангамж		
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,279,600.00	16,279,600.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,031,220,412.62</u>	<u>823,299,217.45</u>
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		<u>350,000.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		<u>350,000.00</u>

413	Өглөг		350,000.00
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		
4136	Бусад өглөг		350,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		350,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,031,220,412.62	822,949,217.45
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,031,220,412.62	822,949,217.45
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	116,713,898.60	116,713,898.60
51101	Өмч: - төрийн	116,713,898.60	116,713,898.60
512	Хуримтлагдсан үр дүн	377,544,304.59	169,273,109.42
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	377,544,304.59	377,544,304.59
51220	Тайлант үеийн үр дүн		-208,271,195.17
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	536,962,209.43	536,962,209.43
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,031,220,412.62	823,299,217.45

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,137,401,500.00	1,005,440,610.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,410,000.00	28,853,810.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,410,000.00	18,684,035.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- бараа материал		10,169,775.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого –Үндсэн хөрөнгө		12,159,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,123,301,500.00	976,586,800.00
1310	Улсын төсвөөс	1,071,050,300.00	932,503,800.00
13100	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт (орон нутаг)	52,251,200.00	44,083,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
131105	Төсвийн байгууллагын нэмэлт		
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	971,449,254.24	1,213,711,805.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	956,202,565.18	1,208,677,605.17
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	956,202,565.18	1,208,677,605.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	669,539,597.83	899,020,818.65
210101	Үндсэн цалин	418,680,291.28	550,937,417.37
210102	Нэмэгдэл	225,412,661.05	293,091,847.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		27,750,000.00
210104	Урамшуулал	25,446,645.50	27,241,554.10
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	80,885,667.28	112,510,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,870,431.24	76,294,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,362,500.00	9,053,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,036,778.69	4,526,900.00

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,181,400.00	4,526,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,434,557.35	18,107,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	52,538,250.94	52,915,735.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,049,801.50	6,095,065.89
210302	Түлш, халаалт	46,100,449.44	43,456,369.11
210303	Цэвэр бохир ус	3,388,000.00	3,364,300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,950,830.00	7,969,410.00
210401	Бичиг хэрэг	797,600.00	397,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,120,730.00	2,375,210.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	555,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,477,500.00	5,197,000.00
2105	Нормативт зардал	84,699,925.00	83,879,565.00
210502	Хоол	84,699,925.00	83,879,565.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,496,500.00	1,995,000.00
210604	Урсгал засвар	2,496,500.00	1,995,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,634,000.00	2,360,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,634,000.00	2,360,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,848,650.00	4,374,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,240,650.00	3,034,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ		
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,320,000.00	1,340,000.00
210807	Газрын төлбөр		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,609,144.13	43,652,976.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		798,500.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	12,234,200.00	8,103,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,374,944.13	34,751,476.52
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,246,689.06	5,034,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	15,233,740.00	4,989,200.00
213207	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,949.06	45,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	165,952,245.76	-208,271,195.17
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	165,952,245.76	-208,271,195.17

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,123,301,500.00	976,586,800.00
13	Тусламж санхүүжилтийн орлого	1,123,301,500.00	976,586,800.00
120	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,071,050,300.00	932,503,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,071,050,300.00	932,503,800.00
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	52,251,200.00	44,083,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт\орон нутгийн	52,251,200.00	44,083,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		
1330	Төсвийн захирагчдаас		
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
131105	Төсвийн байгууллагын нэмэлт		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	940,422,537.12	1,199,046,505.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	940,422,537.12	1,199,046,505.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	925,175,848.06	1,194,012,305.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	673,183,964.84	904,529,815.00
210101	Үндсэн цалин	422,324,658.29	556,446,413.72
210102	Нэмэгдэл	225,412,661.05	293,091,847.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		27,750,000.00
210104	Урамшуулал	25,446,645.50	27,241,554.10
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	80,885,667.28	112,510,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,870,431.24	76,294,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,362,500.00	9,053,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,036,778.69	4,526,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,181,400.00	4,526,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,434,557.35	18,107,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,738,250.94	42,733,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,049,801.50	6,095,065.89
210302	Түлш, халаалт	44,300,449.44	33,273,634.11
210303	Цэвэр бохир ус	3,388,000.00	3,364,300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		
210401	Бичиг хэрэг		
210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		
2105	Нормативт зардал		
210502	Хоол хүнс	80,206,785.00	98,059,280.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00	1,305,000.00
210603	Багаж, техник хэрэгсэл		
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,305,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал		
210702	Дотоод албан томилолт		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,875,000.00	1,992,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ		
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	2,875,000.00	1,992,000.00
210807	Газрын төлбөр		
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,786,180.00	32,883,110.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,775,580.00	25,153,610.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	8,010,600.00	7,729,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,246,689.00	5,034,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	15,233,740.00	4,989,200.00
213207	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,949.06	45,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	182,878,962.88	-222,459,705.00
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН		
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	9,827,800.00	6,531,510.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	9,827,800.00	6,531,510.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,827,800.00	6,531,510.00
	Хөрөнгө оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-9,827,800.00	-6,531,510.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	182,878,962.88	-222,459,705.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	173,051,162.88	-228,991,215.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	76,273,722.25	249,324,885.13
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	249,324,885.13	20,333,670.13

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	116,713,898.60	536,962,209.43	94,472,990.58	748,149,098.61
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	116,713,898.60	536,962,209.43	94,472,990.58	748,149,098.61
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				

C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
C07	Тайлант үеийн үр дүн			2,221,361.09	2,221,361.09
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	116,713,898.60	536,962,209.43	377,544,304.59	1,031,220,412.62
D01	2025 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	116,713,898.60	536,962,209.43	377,544,304.59	1,031,220,412.62
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-208,271,195.17	-208,271,195.17
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	116,713,898.60	536,962,209.43	169,273,109.42	822,949,217.45

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,218,884,600.00	1,205,533,015.00	214,056,695.00	121.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	981,035,600.00	1,205,533,015.00	214,056,695.00	121.8%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	981,035,600.00	1,190,103,095.00	209,067,495.00	121.3%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	904,529,815.00	904,529,815.00	-861,585.00	99.9%
210101	Үндсэн цалин	556,446,413.72	556,446,413.72		100%
210102	Нэмэгдэл	293,091,847.18	293,091,847.18	0	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	27,750,000.00	27,750,000.00	

210104	Урамшуулал	27,241,554.10	27,241,554.10	0	100%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	112,510,100.00	112,510,100.00	0.00	100.0%
210201	Тэтгэврийн даатгал	76,294,500.00	76,294,500.00	0.00	100.0%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,053,900.00	9,053,900.00	0.00	100.0%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,526,900.00	4,526,900.00	0.00	100.0%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,526,900.00	4,526,900.00	0.00	100.0%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,107,900.00	18,107,900.00	0.00	100.0%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	00.00	42,733,000.00	42,733,000.00	
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,281,400.00	6,095,065.89	-2,186,334.11	73.6%
210302	Түлш, халаалт	31,087,300.00	33,273,634.11	2,186,334.11	107.0%
210303	Цэвэр, бохир ус	3,364,300.00	3,364,300.00	0.00	100.0%
2105	Нормативт зардал	98,059,280.00	98,059,280.00	0	100%
210502	Хоол, хүнс	98,059,200	98,059,280.00		100.0%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,350,000.00	1,305,000.00	45,000.00	96.7%
210604	Урсгал засвар	1,350,000.00	1,305,000.00	-45,000.00	96.7%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,069,600.00	3,492,000.00	-422,400.00	113.8%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,069,600.00	3,492,000.00	422,400.00	113.8%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,361,800.00	37,914,620.00	-2,157,180.00	94.3%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,496,000.00	30,185,120.00	310,880.00	98.9%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,865,800.00	7,729,500.00	-136,300.00	98.3%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	4,989,200.00	4,989,200.00	100.0%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,989,200.00	4,989,200.00	0	100.0%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,989,200.00	4,989,200.00	0	100.0%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	976,586,800.00	976,586,800.00	0	100.0%
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	932,503,800.00	932,503,800.00	0	100.0%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	932,503,800.00	932,503,800.00	0	100.0%
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	44,083,000.00	44,083,000.00	0	100.0%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	44,083,000.00	44,083,000.00	0	100.0%
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих			0.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	249,324,885.13	249,324,885.13	100.0%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	20,333,670.13	20,333,670.13	100.0%

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1. Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Багш мэргэжлийн хөгжлийг дэмжих хүүхэд бүрийн сурч хөгжих сургалтын таатай орчин бүрдүүлэн сургалтын чанар үр дүнд ахиц гаргах зорилго тавин ажиллаж байна. Ардын өв уламжлал, ёс заншил, зорилтод хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлсэн тоглоом

наадгайгаар дамжуулан бүтээлч үйлийн орчин бүрдүүлэн ард иргэдийн итгэл хүлээсэн инээж угтаж, сургуулийн өмнөх боловсролын сурагчдад эзэмшүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тэс сумын Цэцэрлэгийн удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг явуулж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлсөн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 207,921.2 мянган төгрөгөөр буюу 20.2 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөгөөр/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	249,324.9	20,333.7	228,991.2
Авлага	3,644.4	9,153.4	5,509.0
Урьдчилгаа			
Бараа материал	100,137.8	131,759.8	31,622.0

Үндсэн хөрөнгө	678,113.4	662,052.4	16,061.0
Нийт хөрөнгө	1,031,220.4	823,299.2	207,921.2
Өр төлбөр		350.0	
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,031,220.4	822,949.2	208,271.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,031,220.4	823,299.2	207,921.2

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 249,324.9 мянган төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 20,333.7 мянган төгрөг байна.

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 131,759.8 мянган төгрөг болж 31,622.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь аж ахуйн материал 26,453.3 мянган төгрөг, бичиг хэрэг 6,834.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн, 111,318.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 662,052.4 мянган төгрөг болж, 16,061.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тоног төхөөрөмж 9,162.5 мянган төгрөг, тавилга эд хогшил 5,528.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн, тайлант хугацааны үндсэн хөрөнгийн элэгдэл 34,751.5 мянган төгрөг гарсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 822,949.2 мянган төгрөг болж 208,271.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 131,960.9 мянган төгрөгөөр буюу 11.6 хувиар буурсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2025 оны төсвийн төсөлд урсгал зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,500,000.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 240,000.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 1,174,000.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 хөтөлбөрийн хүрээнд 28 арга хэмжээг 975,072.2 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 3,174.7 мянга, нэмэлт санхүүжилтээр 15.6 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 932,503.8 мянган төгрөг, орон нутгаас 44,083.0 мянган төгрөгөөр орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 1,199,046.5 мянган төгрөг зарцуулж, 45.0 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	71801 -сургуулийн өмнөх боловсрол 80233 - хүүхэд хамгаалал	1,887.6	1,887.6	0	100
2	81605- Эрүүл мэндийг дэмжих	1,672.7	1,672.7	0	100
3	81807- Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	90,810.6	84,820.0	5,990.6	93.4
4	81816- хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	3,082.9	3,082.9	0	100
5	81823- боловсролын байгууллагын багш ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх	1,159.9	1,159.9	0	100
6	81832- нүүдлийн бүлэгт хамруулах	39,994.6	34,515.6	5,479.0	86.3
7	81834-боловсролын стандарт сургалтын төлөвлөгөө хангах	788,393.8	788,393.8	0	100
8	81835- сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа хангах	16,971.3	16,971.3	0	100

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тэс сумын Цэцэрлэг нь цахим худалдан авалт зохион байгуулж, шалгарсан байгууллагуудаас 98,059.2 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийж ажилласан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Бэст Фортуна Аудит ХХК-ийн салбарын ахлах аудитор Ч.Дуламсүрэн гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 03 тоот албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 971,449.3 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 9,714.5 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 7,771.6 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,213,711.8 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 12,137.1 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 9,709.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 171 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 150, хугацаа хоцроож оруулсан 21 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад бусад хууль тогтоомжтой холбоотой горим сорил хэрэгжүүлээгүй болно.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Увс аймгийн Тэс сумын Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж байхгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс								
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж				
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил											
Дүн											
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил											
Дүн											
Нийт дүн											

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

ХЯНАСАН: ЗАХИРАЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

АУДИТЫН ТАЙЛАН

/М.БАТСУУРЬ/

/М.БАТ-АМГАЛАН/

Ж.ОЮУНЦЭЦЭГ

/Ч.ДУЛАМСҮРЭН/